

Merenje potencijala predškolskog osoblja u prevenciji karijesa ranog detinjstva

Danijela Jakšić Gvozdić¹, Slobodan M. Janković², Danka Pajović¹, Sandra Vidojević³, Srđan Stefanović⁴ Jasmina R. Milovanović²

¹*Odsek za preventivnu i dečju stomatologiju, Zavod za stomatologiju, Kragujevac, Srbija*

²*Odsek za farmakologiju i toksikologiju, Fakultet medicinskih nauka, Univerzitet u Kragujevcu, Kragujevac, Srbija*

³*Privatna stomatološka ordinacija, Kragujevac, Srbija*

⁴*Odsek za kliničku farmaciju, Fakultet medicinskih nauka, Univerzitet u Kragujevcu, Kragujevac, Srbija*

SAŽETAK

Cilj ove studije bio je da ispita mogući potencijal osoblja koje radi sa decom predškolskog uzrasta upotrebom novoformiranog upitnika i proceni njihovu ulogu u prevenciji karijesa u ranom detinjstvu (KRD) u Srbiji, gde je inače zabeležena izuzetno visoka prevalencija ovog oboljenja.

Sprovedena je studija preseka na uzorku od 268 ispitanika, primenom specijalno konstruisanog polu-strukturisanog upitnika za merenje potencijala sekundarnih staralaca dece u prevenciji KRD-a. Upitnik je prvo testiran na pilot uzorku, a zatim su svi prikupljeni podaci analizirani izgradnjom korelacionog matriksa za procenu vrednosti svakog pitanja, testom pouzdanosti, faktorskom analizom i procenom njihove validnosti uz upotrebu SPSS softvera.

Primenjeni upitnik je imao dobru internu konzistenciju baziranu na vrednosti Kronbahovog alfa koeficijenta od 0,873 izračunatog direktno i sličnoj vrednosti (0,899) dobijenoj primenom Spirman-Braunove "predviđajuće" formule. Primenom eksplorativne faktorske analize i ortogonalne rotacije identifikovana su dva domena koja su se izdvojila sa sličnim vrednostima (4,043 i 3,183). Prvi faktor (domen) je odražavao stavove ispitanika vezanih za prevenciju KRD-a, dok je drugi faktor pokazivao ponašanje ispitanika, uključujući preventivne mere za sprečavanje nastanka KRD-a. Ukupni skor upitnika je pozitivno korelirao sa znanjem o oralnom zdravlju (Spirmanov koeficijent korelacije 0,331, $p = 000$), a inverzno sa dužinom radnog staža, gde je svaka dodata godina radnog staža smanjivala ukupnu vrednost upitnika za 1,20.

Ovi rezultati mogu delimično objasniti izuzetno visoku prevalenciju KRD-a kod male dece i ukazuju da bi vaspitači trebalo da budu više uključeni u zdravstveno vaspitne aktivnosti i motivacione programe.

Ključne reči: karijes u ranom detinjstvu, prevencija, primarna denticija, oralno zdravlje